

ZÁPIS ZE 3. SETKÁNÍ MÍSTNÍ SPOLUPRÁCE ŠKOL A OSPOD V ORP HLINSKO

Téma: Vstup orgánů veřejné moci na půdu školy

Termín: 8. 6. 2018, 9:00 – 12 hodin

Místo: Městský úřad Hlinsko

Přítomní: viz prezenční listina

PROGRAM SETKÁNÍ

1. Přivítání hostů a účastníků, organizační úvod
2. Představení tématu a předem dotazovaných oblastí
3. Zodpovězení předem zaslanych dotazů hosty a řízená diskuse
4. Organizační závěr – téma dalšího setkání, zhodnocení ze strany účastníků a vyplnění dotazníků zpětné vazby

ORGANIZAČNÍ ÚVOD

Martin Vtípil nejprve přivítal hosty a účastníky setkání a následně předal slovo facilitátorovi setkání, který seznámil přítomné s organizačními záležitostmi a cílem setkání. Tím bylo *seznámit jeho účastníky s postupy a kompetencemi orgánů veřejné moci (dále jen OVM), které se dotýkají činnosti škol, a pomoci jim ujasnit si, jak v těchto případech postupovat pro lepší procesní ochranu dětí*. Poté představil oblasti, na které se zástupci škol v přípravném období nejvíce dotazovali.

PŘEDSTAVENÍ TÉMATU A DOTAZOVANÝCH OBLASTÍ

Facilitátor představil hostům a pravidelným účastníkům setkání, proč bylo zvoleno pro 3. setkání právě toto téma a shrnul oblasti dotazů, které ze strany škol hosté obdrželi před setkáním:

- 📍 okolnosti vstupu OVM do škol
- 📍 přítomnost školních pracovníků při jednání OVM s dítětem
- 📍 okolnosti a odpovědnost při odchodu žáka s OVM ze školy
- 📍 vyrozumění zákonných zástupců při jednání OVM s jejich dítětem
- 📍 další doplňující dotazy

ZODPOVĚZENÍ DOTAZŮ A ŘÍZENÁ DISKUSE

Na dotazy odpovídali:

Leoš Kastner, opatrovnícký soudce, Okresní soud v Chrudimi (**SOUD**)

Drahomíra Dusová, komisařka kriminální policie, Policie ČR, Chrudim (**SKPV PČR**)

Rostislav Pavlišta, vrchní komisař kriminální policie, Policie ČR, Pardubice (**SKPV PČR**)

Pavel Pařízek, zástupce obvodního oddělení Policie ČR, Hlinsko (**OO PČR**)

Ladislav Vávra, zástupce obvodního oddělení Policie ČR, Hlinsko (**OO PČR**)

Martin Vtípil, vedoucí orgánu sociálně-právní ochrany dětí Hlinsko a jeho přítomné kolegyně (**OSPOD**)

Záznam otázek a odpovědí*:

* nejedná se o doslovný přepis; odpovědi budou shrnuty ve výstupu *Vodítka pro spolupráci škol a OVM v ORP Hlinsko*

Za jakých okolností může policie vstupovat na půdu školy? Pokud vede policie pohovor na půdě školy, má být někdo ze školy přítomen? Dozví se o rozhovoru rodiče a kdy? Za jakých okolností může policie dítě ze školy odvézt?

OO PČR: ke vstupu PČR na půdu školy musí být zákonný důvod; z praxe: policista může být v uniformě i ne, záleží na okolnostech (např. závažnosti situace); měl by být zároveň přítomen někdo z OSPODu; rozhovor s dítětem může - ale nemusí - být za přítomnosti dalšího pracovníka ve škole, který se stará o výchovu dětí (záleží na okolnostech případu a situaci); že bylo ve škole hovořeno s dítětem sdělí rodičům policie, někdy to rodičům řekne i škola

SKPV PČR: do školy policie vstupuje pro účely trestního řízení; policie může do školy vstoupit kdykoliv, i bez předchozího oznámení; pokud odvázejí dítě ze školy, nejdříve kontaktují rodiče (do 15 let oba, od 15 stačí jeden), není-li to možné tak pěstouny či prarodiče..., když se nikoho nepodaří zkontaktovat, napíší o tom zprávu; za účasti OSPOD nebo kohokoliv, kdo má zkušenosti s výchovou dítěte (výchovný poradce, učitel), dítě odvezou; OSPOD je hlavní partner - nezávislá strana. V praxi s sebou na stanici neberou učitele, neboť Ti mohou být svědky u soudu

Kdy vstupuje policie a soud do školy bez pracovníka OSPOD?

OO PČR: u méně závažných případů; v praxi škola nemusí řešit, jestli volat místní policii nebo kriminálku – policie se domluví mezi sebou

SOUD: v rámci trestního řízení soud běžně nevstupuje do školy – rozhovory s dítětem se dělají ve speciální výslechové místnosti na policii za přítomnosti psychologa; soud do školy vstupuje pouze za účelem neodkladného neopakovatelného úkonu (např. aby děti nezměnily názor); v civilním řízení se do školy nevstupuje; v opatrovníckém řízení se může stát výjimečně, že soud vstupuje do školy; častěji se to děje při předběžném opatření – při výkonu rozhodnutí (těch je ale pár) a vždy se tak děje po dohodě s vedením školy

Kdo udělá výkon rozhodnutí?

SOUD: soudní exekutor, má povinnost informovat rodiče; u předběžných opatření to dělá policie s justiční stráží, příp. OSPOD

V jakých situacích se dopředu neinformují rodiče?

SKPV ČR: z taktických důvodů, aby ho rodiče nemanipulovali; s vedením školy se ve většině případů dohodnou dopředu

Jsou případy, kdy je lepší, když není u rozhovoru přítomný zaměstnanec školy?

SKPV ČR: většinou bereme OSPOD, nezávislou osobu; před třídním učitelem se dítě může stydět, není otevřený, učitel se přizve výjimečně

Jak to vypadá, když OSPOD vede rozhovor s dítětem na půdě školy?

OSPOD: pohovor ve škole je pro ně krajní možnost, snaží se hledat jiná řešení; OSPOD se snaží dítě ve škole kontaktovat ve vhodnou dobu, proto se nejprve domlouvají s pracovníky školy; kdy je nejlepší s dítětem ve škole mluvit – domlouvají se ideálně ten den ráno

Musí být přítomen pracovník školy?

OSPOD: jak kdy - někdy to není vhodné, jindy to pomáhá – řeší se individuálně; každopádně tam pracovník školy být nemusí (není to povinnost); dítě má právo si navíc říci, jak to chce; když je pedagog přítomen rozhovoru, vztahuje se na něj povinnost mlčenlivosti

Informuje někdo rodiče, když jde do školy OSPOD?

OSPOD: zákon neukládá povinnost informovat rodiče, že byl OSPOD ve škole – tuto povinnost nemá ani škola, ani OSPOD; OSPOD to ale většinou s rodiči řeší; rodiče jsou na začátku spolupráce v obecné rovině informováni, že OSPOD má právo navštívit dítě ve škole

Kdy se rodičům neříkají informace které od dítěte nebo ve vztahu k němu zazněly?

SKPV PČR: když jde o ochranu dítěte, ustaví se opatrovník (OSPOD), jde o trestní řízení; a policie pak jedná s ním namísto s rodiči (např. násilí, autonehoda...); v tom případě se ani škola nedozví informace; se školou se jedná např. v pozici svědka, pak platí striktní zákaz sdělování informací dalším osobám

OSPOD: je třeba zdůraznit procesní mlčenlivost – když se rodiče dožadují informace od školy, škola nic neříká a odkazuje na OSPOD, policii; i v jiných případech, pokud je dítě ohrožené a samo si nepřeje, aby byly informace poskytnuty rodičům, OSPOD tak nemusí vše říci ani rodičům; v situaci, kdy je dítě ohrožené, a je nutné ho odvézt do bezpečí, odveze se ze školy a rodiče se to dozví až později

Když dítě začne mluvit o věcech spojených s trestním řízením dále s pedagogem či kamarády samo, jak se nakládá v takovém případě s mlčenlivostí? Nesmí tyto informace škola sdělovat rodičům?

SKPV PČR: pokud jde o podezření na ohrožení dítěte, měl by to pedagog sdělit policii a pak být v roli svědka; jinak záleží na profesionalitě učitele, aby vyhodnotil, zda informace poskytnuté rodičům mohou dítěti ublížit

Dozví se škola, že rodiče jejich žáka jsou prošetřováni, a proto by jim neměli říkat informace od dítěte, které mohou ovlivnit proces?

SKPV PČR: policie neinformuje sama od sebe školu; pokud má škola podezření na ohrožení, násilí, měla by tuto skutečnost sdělit OSPODu nebo policii

Kdo je za dítě odpovědný ve chvíli, když ho OVM odváží ze školy?

SOUD: když je řízení už je rozjeté, rodiče vědí; pokud jde o výkon rozhodnutí soudu, odpovědnost má stát (vykonavatel)

Dostane škola potvrzení o tom, že dítě bylo odvezeno?

SOUD, SKPV PČR, OO PČR: škola není účastníkem řízení, nedostane žádné vyjádření, jen slovní; škola může požadovat prokázání se policisty; rodiče jsou poté informováni vykonavatelem; pokud jde o bezodkladnou situaci, věc taktiky, trestní řízení, policie či soud nemusí školu předem vyrozumět!; škola může rodiče odkázat na policii, soud.; škola může napsat papír (protokol) o potvrzení převzetí dítěte policií a policie jim to podepíše; místní policie většinou dítě neodváží

Jak je v to situaci, kdy dítě má např. ADHD a u rozhovoru s dítětem ve škole chybí pedagog a dítěti se něco stane, kdo přebírá za tuto situaci zodpovědnost?

SKPV ČR: OVM by měl být před rozhovorem informován o zdravotním stavu dítěte, aby se takovým situacím předešlo

SOUD: po dobu výsledku by měla být zodpovědnost na OVM a ne na škole

Ze Školského zákona vyplývá, že odpovědnost za dítě ve škole má škola (ředitel, pedagogický dozor), ale všichni zúčastnění se shodli na tom, že po dobu jednání dítěte s OVM přebírá zodpovědnost OVM.

Nastala někdy situace, že by si dítě po rozhovoru s OVM ve škole ublížilo?

Nikdo z přítomných o žádném konkrétním případě ve svém okolí neví.

OSPOD: po případném rozhovoru předává OSPOD dítě zpět pracovníkovi školy, informuje v obecné rovině o průběhu rozhovoru s ohledem na emoční rozpoložení dítěte

Stalo se někdy, že by státní zástupce přijel za dítětem do školy?

SKPV PČR: nestalo se; ale v případě, že by se děla trestná činnost přímo na škole, že je dítě přímo tam svědkem TČ, výjimečně tam státní zástupce jede

Na půdě školy se ztratí telefon v ceně +5000 Kč, jak to má škola řešit? Má to učitel řešit na místě v rámci školy?

SKPV PČR: jde o protiprávní jednání, škola má oznamovací povinnost

OO PČR: nelze ale vyloučit, že škola dokáže ve prospěch všech stran vyřešit situaci svépomocí

SOUD: záleží na okolnostech, citlivém posouzení situace ze strany pedagoga (ředitele)

ŠKOLY: jsou na věc různé právní názory; byla diskutováno, kdo nese hmotnou odpovědnost za ztracenou / ukradenou věc na půdě školy; objevil se zde názor, že pokud je ve školním řádu napsáno např., že žáci nesmí do školy nosit mobilní telefony, znamená to, že škola pak případnou ztrátu / krádež věci řešit nemusí

OVM shodně uzavírají, že v rámci přestupkového / trestního řízení nese finální odpovědnost pachatel.

Jak to probíhá, když se stane krádež na půdě školy?

OO PČR, SKPV PČR, SOUD: potenciální pachatelé jsou pozváni na výslech; povinnost oznámit událost na policii má rodič (v případě, že pedagog prostě neví, jestli se krádež opravdu stala), i dítě samo může jít na policii věc oznámit; oznamovatel má právo být informován, jaká opatření policie učinila, ale

nedozví se podrobnosti...; pokud je škola účastníkem, tedy poškozeným, dostane i doporučení, tak má právo na veškeré informace, může nahlížet do spisu

Prodavačka z vedlejšího obchodu do školy zavolá, že jim náš žák něco ukradl, co dělat?

SKPV PČR: doporučit jim, ať se obrátí na policii

Během exkurze dítě něco ukradne / poškodí, co dělat?

SKPV PČR: zavolat na policii a vyčkat na místě příjezdu policie

Jak reagujete v situaci, kdy někdo přijde do třídy a chce s dítětem mluvit a spolužáci chtějí vědět, co se bude dít?

ŠKOLY: odpovíme „hled' si svýho“ :)

Jezdí policie do školy v uniformě nebo v civilu?

SKPV PČR: jezdíme v civilu, nenápadně, neupozorňujeme...

OO PČR: když jde o méně závažnou činnost, jezdíme v uniformě

Jsou nějaké situace, kdy může být pedagog / ředitel školy vyzván, aby se dostavil na policii či před soud k podání výpovědi?

Soud: tato podání bývají většinou písemná; co se týče osobní návštěvy, jde jen o případ, že pedagog je svědkem závažné trestné činnosti; pokud jde o civilní řízení (spory o péči, výživu...), tak se to běžně nestává

SKPV PČR: pokud výpověď může přispět k vyřešení, osvětlení věci

Co když je dítě ve škole pod vlivem drog / alkoholu?

SKPV PČR: když je dítě pod vlivem, zavolejte na policii; nejde o trestání dítěte, ale toho, kdo alkohol poskytl; tyto situace neřešit jen v rámci školy, ale informovat policii, policie si pak dítě sama otestuje a použije výsledek testu jako důkaz při řízení; škola může situaci samozřejmě řešit dle svých kázeňských postupů, ale pak je třeba informovat policii; policie bude řešit, kde se dítě k droze nebo alkoholu dostalo, proto je třeba kontaktovat policii

Je-li dítě pod vlivem máme spíše volat zdravotní záchranou službu nebo policii?

Soud: dělejte jak uvážíte vzhledem k okolnostem

SKPV PČR: RZ nemusí podat zprávu policii, proto je potřeba následně kontaktovat i policii

Přítomní se shodovali na tom, že je v takovýchto případech potřeba zvážit okolnosti včetně aktuálního zdravotního stavu žáka.

Zástupci SKPV PČR na závěr upozornili, že se velmi rozvíjí kyberšikana, a proto je dobré, když školy šíří osvětu o tom, jaká rizika skýtají sociální sítě, svět internetu a jak se před těmito riziky ochránit. Jedná se o latentní trestnou činnost, výjimkou nejsou ani sebevraždy. Rozvíjí se též mravnostní kriminalita – např. předčasná sexualita...důležitá je prevence.

Paní Dusová a pan Pavlišta jsou členy **Týmu krizových interventů** – funguje 24 hodin denně. Mohou zajistit práci s kolektivem, pedagogy, poskytují krizovou intervenci při obtížných situacích (např. po spáchání trestného činu, sebevraždy...).

Během diskuse i ve zpětných vazbách se objevila potřeba jakého si dokumentu, ve kterém by OVM potvrdil škole, že dítě ze školy převzal. Zde je příklad jednoduchého protokolu, který se dá za tímto účelem použít. Sepsání takového protokolu mezi zástupcem školy a zástupcem OVM nezabere více jak 2 minuty.

Protokol o převzetí dítěte orgánem veřejné moci

Příklad:

Já XXX (celé jméno pracovníka školy), YYY (pozice / funkce), XXX (název školy), předávám žáka/žákyni ze třídy YYY, XXX (celé jméno dítěte a příp. datum narození) zástupci / zástupkyni YYY (název OVM), paní/panu XXX (celé jméno a případně jiná relevantní identifikace) za účelem YYY (účel, za jakým si dítě ze školy odváží).

Čas předání: XXX

Datum předání: YYY

Místo předání: XXX

Podpis zástupce školy: YYY

Podpis OVM: XXX

ORGANIZAČNÍ ZÁVĚR

Na konci setkání bylo dohodnuto, že výběr tématu a přesného termínu 4. setkání proběhne přes online hlasování (Doodle). Zároveň byla na další setkání odložena diskuse výstupů z 2. setkání (komunikační schéma / formulář oznámení / strukturovaná zpráva).

Termín příštího setkání: **říjen 2018**

Zapsala: Helena Bláhová, lokální sítařka pro ORP Pardubice

Finálně zpracoval: Jaroslav Marek, lokální sítař pro ORP Hlinsko a ORP Chrudim